

Vol, magarac i slonić u štalici

Bilo je još veoma rano, sunce je upravo izišlo. Na betlehemskim poljima još su spavali pastiri i njihova stada, stisnuti jedni uz druge.

Iz štale, u kojoj su Marija i Josip pronašli konak one noći kad je Isus rođen, upravo su izišli vol i magarac. Htjeli su malo protegnuti noge, odrvenjele od noćne hladnoće. Trudili su se biti posve tihi kako ne bi smetali djetetu Isusu koje je još spavalo. Nakon što su prošli nekoliko koraka, magarac primijeti suzu u očima svog prijatelja: "Što je", upita, "cmizdriš već od rana jutra?" "Ne cmizdrim", odgovori vol, malčice uvrijeđen magarčevim tonom, "to su suze ganuća, suze sreće, zato što se ovaj gost svratio upravo u našu štalu! To nisam mogao ni sanjati. Spasitelj, Kralj Izraelov rođen je u našoj štali!" Od sreće mu opet potekoše suze. "Da, doista je to čudo, gotovo neshvatljivo", reče magarac i sretan pogleda prema štalici u kojoj su mali Isus i njegovi roditelji još uvijek spavali. Marija je nakon poroda bila preslaba, a dijete Isus premalen da bi mogli krenuti natrag u Nazaret. Zato su Josip i Marija špilju uredili tako da mogu u njoj ostati sve do povratka kući. Pastiri su im pri tom pomogli i ni u čemu nisu štedjeli. "Čudesno je to, doista čudesno", šaptao je magarac. "Da" složi se vol, "tako čudesno!" "Nego", primijeti magarac, kao da mu je prijateljevo odobravanje iznenada postalo toliko neugodno, "nego, za tebe, vole, to je stvarno velika, neočekivana čast, ali za mene zapravo i nije to tako... neočekivano." Reče i pri tom pogleda vola pomalo svisoka.

"A je li", odgovori vol pomalo ljutit, "za tebe to i nije tako neočekivano? A zašto to nikad dosad nisi spomenuo?" Magarac prvo malo pošuti od nelagode, a zatim brzo odgovori: "Već u svetim spisima naših proroka stoji: 'Vol poznaje svog vlasnika, i magarac jasle gospodareve – a Izrael ne poznaje, narod moj ne razumije.' (Iz 1, 3)" "Da", odgovori vol duboko potresen, "poznajem ga, ja poznajem dijete u jasicama. On je taj..." "Uostalom", nastavi magarac dalje poučavajući ga, "možda već znaš, a možda i ne znaš, da smo mi magarci stvoreni zato da bi jedan od nas izraelskog kralja nosio na svojim leđima. Magarac je životinja na kojoj će on jahati!" "Doista?" upita vol začuđeno, "ozbiljno?" "Da", naglasi magarac ponosno, "nisi li čuo od proroka Zaharije: 'Klikni iz sveg grla, kćeri sionska! Viči od radosti, kćeri jeruzalemska! Tvoj kralj se evo tebi vraća: pravičan je i pobjedonosan; ponizan jaše na magarcu, na magaretu, mladetu magaričinu.' (Zah 9, 9)" "Onda ste vi magarci",

odgovori vol pun poštovanja, "kraljevske životinje!" "Tako je", reče magarac – i počne zavijati: "I-a, i-a, tako je!" I pun ponosa uzdigne glavu visoko prema izlazećem suncu. U mašti je već vidio jednoga iz svog magarećeg roda, i obećanoga kralja kako, sjedeći mu na leđima, ulazi u grad Jeruzalem! Već je čuo i klicanje ljudi okupljenih na ulicama. Ta pomisao toliko ga je razdragala da je počeo ponosno koračati poljem kao da je baš on taj izabrani. "Što to radiš?" začudi se vol. "Ne smetaj mi", odgovori magarac, "moj kralj jaše na meni!" Vol to ipak nije razumio, a usto mu je smetalo što je magarac rekao "moj kralj", a ne "naš kralj". "Nemoj se praviti važan", reče mu vol, "nitko ne jaše na tebi, to ti sebi samo umišljaš". "Glupi vole", odgovori magarac, "ti baš ništa ne razumiješ!" "Imaš pravo", promrmlja vol, "ja ne posjedujem pamet jednog magarca", a zatim potihlo doda u sebi: "umišljenog, glupog magarca".

I njih se dvojica umalo počеше svađati, kad, odjedanput, magarac ugleda kako im prilazi mladi slonić. Budući da u životu još nikada nije vidio slona, nije znao kakvo bi to bilo stvorenje. "Pogledaj", obrati se potpuno miroljubivo volu, no u glasu mu se čuo strah, "pogledaj tko nam to dolazi". I vol je također opazio slona i bio isto tako uplašen, ali kako je prvi put vidio magarca u strahu i bez riječi, skupio je svu hrabrost i drsko progovorio: "U, kakva lijepa životinja! Izgleda poput debelog magarca sa šlaufom na licu." Magarac je gotovo eksplodirao od bijesa. No prije no što su se obojica uspjela opet posvađati, mladi im je slonić došao posve blizu, pa je valjalo prići nepoznatome.

"Nalazi li se možda ovdje novorođeni Kralj Izraelski?", upita slonić. "Moj gospodine", odgovori magarac, i dalje poprilično drščući, no glumeći da je snažan i nadmoćan, "moj gospodine, u našoj zemlji poznatoj po visokoj kulturi običaj je ponajprije pozdraviti, prije no što..."

"Chukw gozie gi!", reče slonić, "A sad mi reci gdje mogu naći novorođenoga Kralja židovskoga?" Magarac nije razumio slonićev pozdrav. To ga je još više rasrdilo, pa zato oštro započne: "Moj gospodine.." No slonić ga, smijući se, prekine: "Nisam ja nikakav gospodin", reče, "ja, doduše, služim jednome gospodinu, velikome Gašparu, no ja, ja sam samo jedna slončica-djevojčica". I napravi mali, pristojan naklon pred magarcem. "Odakle dolaziš?" upita vol. "I tko je taj kome služiš?" ubaci magarac. "Dolazim iz Afrike", odgovori slončica-djevojčica, "i putujem već nekoliko tjedana sa svojim gospodarom, vođena jednom zvijezdom. Moj gospodar susreo je u Jeruzalemu još dvojicu mudrih muškaraca, koji isto tako vođeni zvijezdom, traže

Kralja židovskoga.” “Iz Afrike dolaziš?”, uplašeno upita magarac, “gdje kraljuje kralj Egipćana?” “Da”, odgovori slončica-djevojčica i nastavi, “no imam rođake u Indiji i u drugim zemljama ovoga svijeta”. Budući da ju je magarac i dalje gledao glupo i uplašeno, slončica-djevojčica morala se nasmijati. “Ne smij se tako glasno, jer ćeš ga probuditi”, obrecne se magarac. “On je znači tu”, klikne slončica od radosti. Magarac bi se najradije ugrizao za jezik zbog toga što je upravo rekao i bez da odgovori na postavljeno pitanje doda: “Zašto tvoj gospodar traži novorođenoga Kralja židovskoga? Zašto ste došli ovamo?”

Magarčevo srce obuzme strah. Uplašio se da bi netko mogao doći i uzeti dijete iz jaslica, uzeti njegova kralja. Ne, to se ne smije dogoditi. On mora zaštititi Djetesce. Magarac se uspravi, približi volu, jer se uz njega osjećao jači i reče oštro i glasno: “Zašto tražite dijete, što hoćete od njega?” Slončica-djevojčica, potpuno zatečena magarčevom srdžbom, odgovori: “Moj gospodar dolazi kako bi se poklonio novorođenome Kralju židovskome. I ostali mudraci dolaze ga častiti.”

Nakon toga magarac počne razmišljati: “Častiti znači drugoga priznati većim, jačim i moćnijim od sebe...” To ga je prilično smirilo. “Gdje su sad tvoj gospodar i njegovi suputnici?” upita. “Na putu su ovamo”, odgovori slončica-djevojčica. “Ja sam otrčala pred njima, puna radosti zato što sam na nebu ugledala zvijezdu koja nas vodi ovim dugačkim putem. Moji roditelji i braća ne mogu ići tako brzo, jako su natovareni mnoštvom darova što su ih naši gospodari pripremili novorođenome Kralju židovskome”. “Jako su natovareni darovima, te mogu samo sporo hodati...?”, upita vol iznenađeno. “A što to donose?”, htio je znati magarac. “Puno, puno zlata, tamjana i mirte”, odgovori slončica-djevojčica s ponosom u glasu.

Tada su magarcu spale ljske s očiju, osjetio je kako radost raste u njemu i sjetio se prorokovih riječi: ‘A ti, Betleheme, nipošto nisi najmanji..., jer iz tebe će mi izaći knez.’ Taj je knez sad ležao u njegovim jaslicama, ondje u štalici, taj knez bio je kralj, Kralj Izraelov.

I ti su ljudi došli izdaleka kako bi dijete u štalici priznali kraljem! Dijete, koje je ležalo u štalici i još spavalo, bilo je Spasitelj čitavog svijeta, knez mira sviju ljudi na zemlji. Od tih misli magarac bi možda ostao bez svijesti i pao na zemlju, da ga vol nije pridržao i tako spriječio najgore. Upita zatim slonića: “Je li tvoj gospodar kralj?” “Nije”, odgovori slončica-djevojčica, “on je samo jedan pobožni muškarac kao i svi ostali što ovamo stižu. Oni su u svetim knjigama svojih naroda tražili Boga i pronašli onoga koga

moraju priznavati jedinim gospodarom”. “Da, oni su kraljevi”, ispravi se brzo slončica “oni su kraljevskog roda, jer im je objavljeno da su svi ljudi braća novorođenoga Kralja židovskoga”.

Nakon toga radost u magarčevim grudima više se nije mogla zadržati. “I-A, I-A”, poviče tako da se nadaleko moglo čuti. “I-A, I-A, on je tu, tu je rođen, u našim jaslicama, u našoj štalici. I-A, I-A, tu ste, na cilju ste svog putovanja, našli ste ga, kralja kojeg tražite!” I vol mu se pridruži: “Da, da, on je tu, on je tu!”

Maloj slončici srce poskoči od radosti. Ona, ona je našla kraljevsko dijete, ona smije druge dovesti njemu: “Chukwu no na etiti anye,” povikala je nekoliko puta.

“Što to vičeš?”, zapitaju je vol i magarac. “Bog je s nama, stanuje među nama”, prevede slončica sa svog jezika. “Da”, slože se vol i magarac, dijete u štalici je “Emanuel”, “Bog s nama”. Puna radosti slončica ovi svoju surlu oko volova i magarčeva vrata i zagrlili ih. Onda potrči natrag, što je brže mogla, kako bi sljedbenike triju kraljeva mogla dovesti do štalice.

“Kakva sreća što smo to doživjeli”, pomisli vol. “Kakve li divote što sam doživio ovaj dan”, pomisli magarac. “Nikad mi više nemoj reći ‘glupi magarče’”, reče magarac volu. “Nikad mi više nemoj reći ‘tupi vole’”, odgovori vol, “jer obojica smo prvi u djetetu prepoznali kralja mira, spasitelja svijeta”. “Da, da”, reče magarac, “imaš pravo, a slončica-djevojčica u tome nam je pomogla”. “Tako je”, odgovori vol, “i zato će cijelu budućnost imati svoje mjesto uz nas u božićnim jaslicama”.

“A mi”, nastavi magarac pomalo učiteljski, “nas troje, zajedno ćemo, svake godine iznova, ljudsku djecu podsjećati na to da je Kralj Izraelov spasitelj sviju ljudi na zemlji, knez mira čitavog svijeta!” “To znači da postoji samo jedan Gospodin i svi zajedno Njemu pripadamo!” zaključio glasno vol. “I-A”, poviče magarac, “Da, da!” pridruži mu se vol i zatim obojica pohrle u štalicu jaslicama, djetetu, koje je bilo razlogom tolike njihove radosti.

Djeci župe Lainz-Speising napisao i na blagdan Bogojavljenja 1993. ispričao Klaus M. Schweiggel SJ

Prijevod: Anđelko Igrec

Lektura: Ljiljana Bogojević